

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 14.6.2007
KOM(2007) 329 lõplik

2007/0116 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

**ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse
programmis, mille eesmärk on eakate inimeste elukvaliteedi parandamine uue info- ja
sidetehnoloogia (IST) vahendite abil**

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku eesmärgid

Käesoleva ettepaneku eesmärk on EÜ asutamislepingu artikli 169 alusel nõukogu ja parlamendi otsuse vastuvõtmine ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud ühises intelligentset elukeskkonda käsitlevas teadus- ja arendustegevuse programmis (edaspidi „AAL ühisprogramm”; AAL – *Ambient Assisted Living*).

AAL ühisprogrammi üldeesmärk on parandada eakate inimeste elukvaliteeti ja tugevdada tööstusbaasi Euroopas info- ja sidetehnoloogia kasutamise abil. AAL ühisprogrammi konkreetsed eesmärgid on järgmised:

- **edendada uuenduslike info- ja sidetehnoloogial põhinevate toodete, teenuste ja süsteemide kasutuselevõttu väärlikaks vananemiseks** kodus, kogukonnas ja töökohas, parandades seega eakate inimeste elukvaliteeti, iseseisvust, osalemist ühiskondlikus elus, oskusi ja tööalast konkurentsivõimet ning vähendades tervishoiu ja sotsiaalhoolduse kulusid;
- **luua teadusuuringute, arendustegevuse ja innovatsiooni kriitiline mass ELi tasandil infoühiskonnas väärlikaks vananemiseks vajaliku tehnoloogia ja vajalike teenuste valdkonnas**, sealhulgas soodus keskkond väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEde) osaluseks;
- **parandada teadusuuringute tulemuste tööstusliku kasutamise tingimusi**, luues sidusa Euroopa raamistiku ühiste lähenemisviiside väljatöötamiseks ning mitmesuguste sotsiaalsete eelistuste ja õiguslike aspektidega sobivate ühiste lahenduste lokaliseerimise ja kohandamise lihtsustamiseks riiklikul ja piirkondlikul tasandil kogu Euroopas.

1.2. Ettepaneku põhjused

Teatisega „i2010 – Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest” käivitati juhtalgatus, mis käsitleb hoolitsust inimeste eest vananevas ühiskonnas. Sellega seotud tegevuskava väärika vananemise kohta infoühiskonnas võeti vastu XX.X.2007.

2006. aasta Riia ministrite deklaratsiooniga e-kaasatuse kohta¹ pandi alus üldisele e-kaasatuse alasele strateegiale ning soovitati käivitada ühine uuringualgatus IST ja vananemise valdkonnas.

¹ Ministrite konverents Riias teemal „Info- ja sidetehnoloogia osalusühiskonna saavutamiseks” ja Riia ministrite deklaratsioon, juuni 2006.

2006. aasta teatistes „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus”² rõhutas komisjon, et vananemine on üks peamisi probleeme kõigis ELi riikides ning uue tehnoloogia abil on võimalik kaasa aidata kulutuste piiramisele ja eakate inimeste heaolu ja aktiivse ühiskonnas osalemise saavutamisele, tõstes samal ajal ka konkurentsivõimet kooskõlas majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegiaga.

22. veebruari 2007. aasta resolutsioonis „Euroopa demograafiliste muutustega kaasnevad võimalused ja probleemid: eakate inimeste panus majanduslikku ja sotsiaalsesse arengusse” kutsus nõukogu komisjoni üles demograafilisele probleemile lahendusi leidma, muuhulgas ka seitsmenda raamprogrammi raames.

Seitsmendas raamprogrammis pööratakse suurt tähelepanu riiklike teadusprogrammide koordineerimisele. Üks põhilisi mehhanisme selleks on ühenduse osalemine ühiselt rakendatavates riiklikes teadusprogrammides (asutamislepingu artikkel 169). Eriprogramme käsitlevates otsustes on kindlaks määratud neli valdkonda, sealhulgas intelligentne elukeskkond (*Ambient Assisted Living* – AAL) 19. detsembril 2006. aastal vastu võetud eriprogrammis „Koostöö”. Lisaks sellele on AAL algatus eraldi ära märgitud eriprogrammi „Koostöö” info- ja sidetehnoloogia alases tööprogrammis, kus on kirjeldatud ka algatuse sünergiat ja vastastikust täiendavust seitsmenda raamprogrammiga.

1.3. Üldine taust

Rahvastiku vananemine ja IST roll

Euroopa elanikkond vananeb – keskmine eluiga on praeguseks kasvanud 55 aastalt 1920. aastal üle 80 aastani. „Beebibuumi” põlvkonna vananedes suureneb 65–80 aastaste inimeste arv peaaegu 40% võrra 2010. ja 2030. aasta vahel. See muutus rahvastiku koosseisus tekitab Euroopa ühiskonnale ja majandusele olulisi probleeme. Info- ja sidetehnoloogial võib nende probleemide lahendamisel olla oluline osa.

IST abil saavad eakad inimesed oma elu kvaliteeti ja tervislikku seisundit parandada ning kauem iseseisvalt elada. Vanusega sagenevate terviseprobleemide leevendamiseks töötatakse välja uudseid lahendusi. IST võimaldab vanematel inimestel jääda aktiivseks töö- või oma kogukonnas. Info- ja sidetehnoloogia abil on võimalik pakkuda tõhusamat arstiabi ja sotsiaalhooldust (nõudlus nende järele suureneb seoses rahvastiku vananemisega märkimisväärselt), rahvatervise paremat juhtimist ning hoolekande ja iseravimise ning teenuste uuendamise võimalusi.

Kollektiivselt on vanemal elanikkonnal märkimisväärselt ostujõudu ja arvestades, et vananemine on ülemaailmne nähtus, võiks tugev info- ja sidetehnoloogia põhiste lahenduste baas Euroopas olla aluseks ekspordivõimalustele kogu maailmas.

Samuti on selge, et turujõud üksi ei suuda tagada vajalike info- ja sidetehnoloogiapõhiste lahenduste kiiret kättesaadavust ja kasutuselevõttu. Selle põhjused on lisaks lahenduste väljatöötamise ja valideerimise kõrgele maksumusele ka inimeste vähene teadlikkus olemasolevatest võimalustest ja kasutajate vajadustest,

² KOM (2006)

ebapiisav kogemuste jagamine, hüvitus- ja sertifitseerimiskavade killustatus ja vähene koostalitlusvõime.

Riiklike teadus- ja arendustegevuse programmide koordineerimine

Rohkem kui 80% avaliku sektori rahastatavatest teadusuuringutest Euroopas toimub riiklikul tasandil, peamiselt riiklike ja piirkondlike teadusprogrammide raames. Riiklike programmide koordineeritud rakendamisel oleks teadusuuringute mõjule ja tulemustele märkimisväärne positiivne mõju, eelkõige kogutud rahaliste vahendite ja inimressursside kriitilise massi, riiklike programmide raames käsitletavate aspektide mitmekesisuse ja omavahelise täiendavuse, olemasolevate algatuste ja pädevuste kombineerimise tulemusena üle kogu Euroopa tulemuste kiire saavutamise ning topelttöö ja killustatuse kaotamise tõttu. Samuti sillutab see teed Euroopa teadusuuringute alaste tegevuspõhimõtete väljatöötamisele sellistes ühise majandusliku ja sotsiaalse esmatähtsusega valdkondades nagu näiteks rahvastiku vananemine.

Seitsmenda raamprogrammi mõju hinnangus ja eelhinnangus määratleti riikide teaduspoliitika vähene omavaheline kooskõlastatus ELi teadus- ja arendustegevuse süsteemi ühe suurema struktuurilise puudujäägina.

Eelnev tegevus ja kogemused

Eelmiste raamprogrammide raames on rahastatud hulgaliselt nii eakatele ja puuetega inimestele mõeldud info- ja sidetehnoloogiat kui ka e-tervishoidu käsitlevaid projekte, mille tulemusena on loodud teadmiste ja tehnoloogia baas tulevaste, iga riigi konkreetsele olukorrale kohandatud rakendusuuringute jaoks.

Eelmisest artikli 169 kohasest algatusest (kliinilised uuringud Aafrikas, programm „Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerlus”) saadud põhiline õppetund on see, et sellised algatused sisaldavad kolme riiklike programmide vahelise lõimumise elementi – teaduslikku, haldusalast ja finantsilist –, kusjuures neist viimase puhul peavad osalevad riigid võtma omale selge mitmeaastase rahalise kohustuse.

1.4. Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Käesolev ettepanek täiendab seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi teisi info- ja sidetehnoloogia ning vananemisega seotud sätteid.

Seitsmenda raamprogrammi info- ja sidetehnoloogia prioriteedi raames info- ja sidetehnoloogia ja vananemise vallas tehtavad teadusuuringud käsitlevad uute toodete ja teenuste jaoks standardplatvormide ja võimaldava tehnoloogia alaseid pikemaajalisi teadusuuringuid ja arendustegevust (toote turulejõudmise aeg pikem kui viis aastat). AAL ühisprogrammis täiendatakse seda turule orienteeritud uuringusuundadega, mis on eriti huvipakkuv VKEdes koostöös Euroopas konkreetsete info- ja sidetehnoloogia põhiste väärrika vananemisega seotud toodete, teenuste ja süsteemide puhul (toote turulejõudmise aeg pikem kui kaks aastat).

AAL ühisprogrammi raames tehtavad turule orienteeritud teadusuuringud loovad aluse konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi meetmetele, mis keskenduvad uuendustele ja olemasolevate lahenduste valideerimisele, mis on tihedalt seotud riikide uuenduskeskkondadega. See aitab kaasa lahenduste elutsükli kiirendamisele

teadusuuringutest ja uuendustest turuleviimiseni.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

2.1. Konsulteerimine huvitatud isikutega

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloostus

Konsultatsioone on peetud laia valiku sidusrühmadega, sealhulgas haldusasutuste, uurimisinstituutide, ülikoolide, suurettevõtete, VKEde, ühingute, rahvusvaheliste organisatsioonide ning huvitatud üksikisikute, samuti liikmesriikidega.

Vastuste ülisuur hulk (1727) seitsmenda raamprogrammi sidusrühmadega konsulteerimisel näitab hästi teadusringkondade ja uurimustulemuste kasutajate vaateid. Konkreetseid küsimusi tõstatati artikli 169 kasutamise kohta Euroopa teadusuuringute integratsiooni ja sidususe suurendamiseks ning killustatud jõupingutuste vähendamiseks.

Nõukogu palvel konsulteeriti korrapäraselt teadus- ja tehnikauuringute komitees CREST osalevate liikmesriikide esindajatega, eeskätt (teadus-, haldus- ja rahandusalase) lõimumise aspektide osas.

Täiendavalt konsulteeriti 2006. aastal infoühiskonna tehnoloogia programmi nõuandva rühma ISTAGi, i2010 e-kaasatuse alamrühma juhtivate riigiametnike ning riigisiseste IST juhtide rühmaga.

Lisaks varasematele ekspertide seminaridele korraldati 2006. aasta novembris avatud seminar rohkem kui 100 teadus- ja tööstusvaldkondi esindava sidusrühma osavõtul, kus käsitleti ettevõtete vaateid, seonduva riigisisese tasandi programmi hindamist ja intelligentset elukeskkonda käsitlevat algatust toetavat riigisisest strateegiat.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Seitsmenda raamprogrammi avaliku konsultatsiooni tulemused näitasid tugevat toetust artikli 169 kasutamisele riigisiseste uuringuprogrammide koordineerimisel. Teadus- ja tehnikauuringute komiteega CREST läbiviidud uuringute valguses, samuti artikli 169 kohasest algatusest „Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerlus”³ saadud kogemusi, on edukate algatuste elutähtsad piirtingimused teaduslik, haldusalane ja finantsiline lõimumine. Euroopa Komisjon on nõudnud, et artikli 169 kohaste algatuste puhul oleksid need nõuded rahuldavalt täidetud. Konsultatsioonid liikmesriikide juhtivate ametnikega on suunanud ühisprogrammi asetust seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi suhtes, kinnitanud ELi rahalise toetuse vajadust ning tõstatanud soovitusi tagada, et osalusel oleks vähe takistusi, eriti VKEdele.

Konsulteerimine teadus- ja arendustegevuse sidusrühmadega näitas jõulist toetust ja kinnitas, et valitud valdkond on sotsiaalselt ja majanduslikult äärmiselt oluline ning

³ Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerlus

selles on võtmeroll IST-l ja ühenduse toetusel. Samuti kinnitas see rõhuasetust rakenduslikule teadus- ja arendustegevusele, milles on tugev roll VKEdel. Seega pööratakse suurt tähelepanu bürokraatia vähendamisele nii palju kui võimalik, et hõlbustada nende osalust.

2.2. Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Kahe 2005. aastal toimunud seminari käigus, kus osales üle 40 peamisi huvitatud isikuid, sealhulgas teadlasi, tarnijaid, VKEsid, kasutajate organisatsioone (nagu platvorm AGE ja Euroopa Puudefoorum) ning poliitikakujundajaid (nagu teadusministeeriumid ja kohalikud omavalitsused), esindava asjatundja, töötati välja ühenduse toetuse poliitilised võimalused IST ja vananemise valdkonnas.

Ühe ERA-NETi toetusmeetme raames viidi aastatel 2005–2006 läbi kokkuvõtlik analüüs, mis hõlmas riigisiseseid konsultatsioone, käsitles olemasolevate riigisiseste programmide osalemiseeskirju ja õiguslikku alust, võimalikku haldusstruktuuri, tegutsemistavasid ja sisu ühisprogrammi jaoks. Tulemusi on otseselt kasutatud ettepanekus AAL ühisprogrammi rakendamiseks.

Turu-uuringud (Walter Studies, Seniorwatch, EU@inclusion) on andnud tugevaid tõendeid nii vananeva turu potentsiaali kohta, kui suudetakse välja arendada eakatele sobivad IST-lahendused, kui ka selle kohta, et on vajadus lahenduste järele, mis sobiksid kasutaja isiklike vajadustega ja mitmesuguste ühiskonnamudelitega terves Euroopas. Piirkondliku (piirkondadevahelise) tasandi uuringud, nt Silver Economy networki korraldatud uuringud, on seda kinnitanud.

Eeskätt soovitati rohkem toetada lühemaajalisi uuringuid kättesaadaval tehnoloogial põhinevate lahenduste arendamiseks ja tutvustamiseks (lisaks seitsmenda raamprogrammi pikemaajalistele uuringutele), mis kaasaksid kogu väärtusahela osalejaid, ning parendada ELi, riigisiseste ning piirkondlike teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse koostööstatust praeguse killustatuse kõrvaldamiseks. Kavandatav ühisprogramm keskendub seetõttu rakenduslikule ja turusuunitlusega teadus- ja arendustegevusele, kuhu on jõuliselt kaasatud sidusrühmad ja kasutajad väljastpoolt tavalisi teadusringkondi.

Lisaks on kuulda võetud soovitus tagada, et nõuetekohaselt arvestataks eetilisi küsimusi.

2.3. Mõju hindamine

Baasvariant: Puudub ühisprogramm, puudub raamprogramm.

Nagu alati, on lisatud baasvariant, antud juhul (oletuslik) olukord, kus teadusringkond peab toetuma ainult olemasolevatele riigisisestele programmidele. Kuigi mitmed riigisisestel programmidel toetavad IST alast teadus- ja arendustegevust väärlikaks vananemiseks, ei suuda need valdavalt toetada koostööd kogu väärtusahela ulatuses terves Euroopas. Samuti puudub mehhanism ühise lähenemise ja nägemuse loomiseks. Selle variandi tulemusel killustuksid uurimispingutused veelgi ning riiklikke kulutusi uurimis- ja arendustegevusele kasutatakse vähem tõhusalt tarbetu kordamise ja sidusa lähenemise puudumise tõttu.

Variant 1: puudub ühisprogramm; rakendatakse seitsmenda raamprogrammi

Selles variandi puhul toimuksid IST-d ja vananemist käsitlevad teadusuuringud seitsmenda raamprogrammi alusel ja need oleksid suunatud standardplatvormide ja tehnoloogia pikaajalisele teadus- ja arendustegevusele (jõuavad turule 5+ aasta pärast). Need äärmiselt uuenduslikud ja tulevikku suunatud uuringud jätavad aga kriitilise tühiku Euroopa tasandi turule suunatud väärikat vananemist toetava IST alasesse teadus- ja arendustegevusse, mille puhul on toodete turule jõudmise aeg 2–3 aastat, ega kaasa kogu väärtusahela ulatust riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Mitmete IST ja vananemisega seotud sektoris tegutsevate VKEde jaoks ei paku raamprogramm turule suunatud uuringute jaoks parimaid võimalusi ning nõuab neilt osalemiseks kiiret õppimisvõimet. Seitsmenda raamprogrammi ERA-NET ja ERA-NET+ kooskõlastuskavad ei taga kestvat jõuefekti riigisiseste programmide kooskõlastamisel.

Seetõttu ei peeta seitsmenda raamprogrammi mehhanisme piisavaks.

Variant 2: intelligentset elukeskkonda käsitlev AAL ühisprogramm

- Ühenduse osalus AAL ühisprogrammis on variant, mis vastab kõige paremini väärikat vananemist toetava IST alase teadus- ja arendustegevuse pikaajalise lahenduse vajadusele, luues sidusa lähenemise, kriitilise massi ja tõhusa toe kõigile asjaomastele osalejatele kogu väärtusahela ulatuses. Samal ajal aitab see ellu viia seitsmenda raamprogrammi eesmärgi, kuna hõlmab olulist osa rakenduslikest uuringutest ja innovatsioonist ning kaasab jõuliselt VKEsid, mida ei saa hõlpsasti teha seitsmenda raamprogrammi vahenditega.
- Artiklit 169 kasutades suureneb seitsmenda raamprogrammiga võrreldes ELi rahastamise mõjujõud vastavate riiklike investeeringute ja projektide võrdse kaasrahastamise kaudu tööstusharu ja teadusringkondade poolt. Kui projektide riiklik kaasrahastamine on 50%, tingib ELi investeering kuni 150 miljonit eurot aastatel 2008–2013 osalevatelt riikidelt ja uuringuosalistelt kokku minimaalse investeeringu 600 miljonit eurot, st vähemalt kahekordistab mõjujõudu seitsmenda raamprogrammiga võrreldes.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

3.1 Kavandatud meetme kokkuvõte

Intelligentset elukeskkonda käsitlev AAL ühisprogramm annab õigusliku ja organisatsioonilise raamistiku laiaulatuslikule üleeuroopalisele programmile, milles osalevad Austria, Belgia, Küpros, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Itaalia, Holland, Poola, Portugal ja Hispaania ning Iisrael, Norra ja Šveits, ning mis käsitleb rakenduslike uuringuid ja innovatsiooni infoühiskonnas väärikat vananemist toetava IST valdkonnas. Nimetatud riigid on nõustunud kooskõlastama ja ühiselt rakendama meetmeid, mille eesmärk on aidata kaasa AAL ühisprogrammi elluviimisele. Aastatel 2008–2013 on nende osaluse koguväärtus hinnanguliselt vähemalt 150 miljonit eurot.

AAL ühisprogrammi mõju ja kriitilise massi suurendamiseks peaks ühendus selles osalema, toetades programmi rahaliselt kuni 150 miljoni euro ulatuses, tingimusel et liikmesriigid rakendavat programmi tõhusalt ja täidavad oma rahalisi kohustusi vastavalt kavandatud otsuses sätestatud kriteeriumidele.

Sõltumatud eksperdid korraldavad vahe- ja lõppkokkuvõtte tegemise, et hinnata ühenduse toetuse tõhusust ja üldist mõju algatusele.

Komisjon ja kontrollikoda võivad läbi viia kõik kontrollid ja inspekteerimised, mis on vajalikud ühenduse vahendite nõuetekohase kasutamise tagamiseks ja ühenduse rahaliste huvide kaitseks kõigi pettuste või rikkumiste vastu.

3.2 Õiguslik alus

AAL ühisprogrammi ettepanek põhineb EÜ asutamislepingu XVIII peatüki artiklil 169, mis käsitleb ühenduse osalust mitme liikmesriigi ühiselt algatatud uurimisprogrammides, sealhulgas osalust nende programmide elluviimiseks loodud struktuurides.

Käesolev ettepanek vastab kaudse keskjuhitumise raamistikule vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkti c sätetele.

3.3 Subsidiaarsuse põhimõte

Subsidiaarsuse põhimõtet kohaldatakse, sest ettepanek ei kuulu ühenduse ainupädevusse. Subsidiaarsuse tagavad

- ettepaneku põhinemine artiklil 169, mis selgesõnaliselt sätestab ühenduse osaluse mitme liikmesriigi ühisprogrammis;
- võimaluse korral kõigi tegevuse aspektide rakendamine riigisisesele tasandil, tagades samal ajal ühisprogrammi Euroopa tasandil sidusa lähenemise.

Liikmesriigid üksinda ei suuda ettepaneku eesmäärke piisavalt saavutada, sest

- eakate inimeste IST-põhiste toodete ja teenuste alaseks teadus- ja arendustegevuseks vajalikud eriteadmised ja oskused on hajutatud üle riigipiiride ning seega ei saa neid ainult riigisisesele tasandil kokku viia;
- kriitilise massi puhul on ilma sidusa lähenemiseta Euroopa tasandil suur oht teha topelttööd, mis põhjustab suuremaid kulusid;
- on väheusutav, et Euroopa mõõtmel ühisprogrammita saaks luua koostalitlusvõimeliste väärikat vananemist toetavate IST lahenduste tõelise siseturu.

Ühenduse osaluse lisandväärtus on märkimisväärne, sest

- ühenduse sekkumine tagab suurema mõju riigisisesele ja erasektori rahastamisele (neljakordne mõju võrrelduna kahekordse mõjuga seitsmenda raamprogrammi puhul);

- kavandatav programm loob motivatsiooni riikidele ja ettevõtetele investeerida teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni IST ja vananemise valdkonnas, aidates seega saavutada Barcelona eesmärki, et 3% Euroopa sisemajanduse koguproduktist kulaks teadus- ja arendustegevusele.

Seega vastab ettepanek subsidiaarsuse põhimõttele.

3.4 Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek vastab proportsionaalsuse põhimõttele järgmistel põhjustel.

Suure katalüütilise mõjuga kergekaalulise lähenemise puhul piirdub ühenduse roll parema kooskõlastuse soodustamise ning koostoime tagamisega seitsmenda raamprogrammi ning konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmi asjakohaste täiendavate tegevustega. Liikmesriigid vastutavad oma ühise strateegilise tööprogrammi ja kõigi tegevuse aspektide eest.

Märkimist väärib see, et kavandatav organisatsiooniline struktuur tagab minimaalse halduskoormuse, suunates peamise haldustegevuse riigisiseste asutuste kaudu sel eesmärgil loodava ühise õigusliku struktuuri järelevalve ja üldise vastutuse all.

3.5 Õigusakti valik

Kavandatav õigusakt on Euroopa Parlamendi ja nõukogu ühine otsus, mille kaudu rakendatakse EÜ asutamislepingu artikkel 169.

4. MÕJU EELARVELE

Käesoleva otsuse mõju eelarvele on juba hõlmatud seitsmenda raamprogrammi õigusliku alusega (otsus 1982/2006/EÜ, 18.12.2006, ELT L 412, 30.12.2006), samuti seitsmenda raamprogrammi eriprogrammiga „Koostöö” (otsus 2006/971/EÜ, 19.12.2006, ELT L 400, 30.12.2006).

5. LISATEAVE

5.1 Lihtsustamine

Ettepanekus on sätestatud halduskorra lihtsustamine eraisikute jaoks. Eeskätt võivad uue ühisprogrammi alusel teadusuuringuteks toetuse saajad järgida ainult tuttavaid riigisiseseid eeskirju ega pea esitama eraldi aruandeid ühenduse toetuse kohta.

5.2 Ülevaatamis-/läbivaatamis-/aegumisklausel

Ettepanek sisaldab läbivaatamisklauslit vahekokkuvõtte tegemise kohta kahe aasta pärast. Üldine kestus on piiratud kuue aastaga.

5.3 Euroopa Majanduspiirkond

Kavandatav õigusakt käsitleb EMPga seotud küsimust ja peaks olema seetõttu kohaldatav Euroopa Majanduspiirkonnas.

2007/0116 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU OTSUS

ühenduse osalemise kohta mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on eakate inimeste elukvaliteedi parandamine uue info- ja sidetehnoloogia (IST) vahendite abil

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eelkõige selle artiklit 169 ja artikli 172 teist lõiku,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,⁴

võttes arvesse Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust,⁵

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras⁶

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsuses 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)⁷ (edaspidi „seitsmes raamprogramm”), on sätestatud ühenduse osalus mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendusprogrammides, sealhulgas osalus selliste programmide elluviimiseks loodud struktuurides asutamislepingu artikli 169 tähenduses.
- (2) Seitsmendas raamprogrammis on määratletud rida kriteeriume selliste artikli 169 kohaste algatuste valdkondade kindlaksmääramiseks: olulisus ühenduse eesmärkide suhtes, taotletava eesmärgi selge kindlaksmääramine ja selle asjakohasus raamprogrammi eesmärkide suhtes, eelneva baasi olemasolu (olemasolevad või kavandatud riigisisised programmid), Euroopa lisandväärtus, hõlmatud programmide ulatuse ja arvu kriitiline mass, hõlmatud programmide tegevuste sarnasus ning artikli 169 vastavus eesmärkide saavutamiseks kõige asjakohasema vahendi kriteeriumile.

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

- (3) Nõukogu 19. detsembri 2006. aasta otsus nr 971/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) rakendamise eriprogrammi „Koostöö”⁸ (edaspidi „eriprogramm „Koostöö””), nimetab artikli 169 algatuse intelligentse elukeskkonna valdkonnas ühe valdkonnana, mis sobib ühenduse osaluseks riigisisestes uuringuprogrammides, mida rakendatakse ühiselt asutamislepingu artikli 169 alusel.
- (4) 1. juuni 2005. aasta teatisega „i2010 – Euroopa infoühiskond majanduskasvu ja tööhõive eest”⁹ soovitas komisjon käivitada juhtalgatus, mis käsitleb hoolitsust inimeste eest vananevas ühiskonnas.
- (5) 12. oktoobri 2006. aasta teatises „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus”¹⁰ rõhutas komisjon, et rahvastiku vananemine on üks peamisi probleeme kõigis ELi riikides ning uue tehnoloogia suurema kasutuse abil on võimalik kaasa aidata kulutuste piiramisele ja eakate inimeste heaolu ja aktiivse ühiskonnas osalemise saavutamisele, tõstes samal ajal ka konkurentsivõimet kooskõlas majanduskasvu ja tööhõivet käsitleva uuendatud Lissaboni strateegiaga.
- (6) Tuginedes aktiivsele vananemisele kui uute tööhõivesuuniste põhiosisele, kavatseb ELi lähenemine vananemisele mobiliseerida kõigis vanustes inimeste täieliku potentsiaali ja rõhutab vajadust vahetada killustatud vananemisstrateegiad sidusate vastu, mis põhinevad elutsükli põhisel lähenemisel.
- (7) Praegu ei ole mitmed üksikute liikmesriikide riigisisel tasandil algatatud teadus- ja arendusprogrammid või -meetmed väärikat vananemist toetava IST valdkonnas Euroopa tasandil piisavalt kooskõlastatud ega võimalda kooskõlalist lähenemist uuenduslike IST-põhiste väärika vananemise toodete ja teenuste alasele teadus- ja arendustegevusele.
- (8) Soovides leida väärikat vananemist toetava IST valdkonnas kooskõlalist lähenemist Euroopa tasandil ja toimida tõhusalt, on mitmed liikmesriigid algatanud infoühiskonnas väärika vananemise valdkonnas ühise intelligentset elukeskkonda käsitleva teadus- ja arendusprogrammi (*Ambient Assisted Living*, edaspidi „AAL ühisprogramm”) loomise, et saavutada koostõimet haldus- ja rahaliste vahendite osas ning kombineerida täiendavaid teadmisi ja vahendeid, mis on kättesaadavad erinevates Euroopa riikides.
- (9) AAL ühisprogrammi eesmärk on rahvastiku vananemise probleemile lahenduste otsimine, andes vajaliku õigusliku ja organisatsioonilise raamistiku laiaulatuslikuks liikmesriikide vaheliseks koostööks Euroopa tasandil rakendusuuringute ja innovatsiooni osas vananevas ühiskonnas väärika vananemise info- ja sidetehnoloogia (IST) valdkonnas. Austria, Belgia, Küpros, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Itaalia, Holland, Poola, Portugal ja Hispaania (edaspidi „osalevad liikmesriigid”) ning Iisrael, Norra ja Šveits on nõustunud kooskõlastama ja ühiselt rakendama meetmeid, mis aitavad kaasa AAL ühisprogrammi elluviimisele. Nende osaluse koguväärtus seitsmenda raamprogrammi kestvusajal on hinnanguliselt vähemalt 150 miljonit eurot.

⁸ EÜT L 400, 30.12.2006, lk 86

⁹ KOM (2005)

¹⁰ KOM (2006)

- (10) AAL ühisprogrammi mõju suurendamiseks on osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits nõustunud ühenduse osalusega AAL ühisprogrammis. Ühendus peaks selles osalemiseks andma rahalist toetust kuni 150 miljoni euro ulatuses. Kuna AAL ühisprogramm vastab seitsmenda raamprogrammi teaduslikele eesmärkidele ja AAL ühisprogrammi uurimisvaldkond kuulub seitsmenda raamprogrammi eriprogrammi „Koostöö” info- ja sidetehnoloogia (IST) teemasse, tuleks ühenduse rahaline toetus võtta sellele teemale määratud eelarveeraldisest.
- (11) Ühenduse rahalise toetuse andmine peaks sõltuma rahastamiskava määratlemisest, mis põhineb pädevate siseriiklike asutuste ametlikel kohustustel ühiselt rakendada riigisisel tasandil algatatud teadus- ja arendusprogramme ja tegevusi ning osaleda AAL ühisprogrammi rahastamises.
- (12) Riigisiseste teadusprogrammide ühine rakendamine nõuab spetsiaalse rakendusstruktuuri loomist või olemasolu, nagu on sätestatud eriprogrammis „Koostöö”.
- (13) Osalevad liikmesriigid on kokku leppinud sellise spetsiaalse rakendusstruktuuri suhtes AAL ühisprogrammi rakendamiseks.
- (14) Spetsiaalne rakendusstruktuur peaks vastu võtma ühenduse rahalise toetuse ja tagama AAL ühisprogrammi tõhusa elluviimise.
- (15) AAL ühisprogrammi tõhusaks elluviimiseks peaks spetsiaalne rakendusstruktuur andma rahalist toetust AAL ühisprogrammis osalevatele kolmandatele osapooltele, kes valitakse välja pärast projektikonkursse.
- (16) Ühenduse toetus sõltub osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi poolsest vahendite eraldamisest ning nende osamaksude tõhusast maksmisest.
- (17) Ühendusel peaks olema õigus vähendada oma rahalist toetust, kui AAL ühisprogrammi rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilinemisega või kui osalevad liikmesriigid ning Iisrael, Norra ja Šveits ei osale või osalevad osaliselt või hilinemisega AAL ühisprogrammi rahastamises, tingimustel, mis sätestatakse ühenduse ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahel sõlmitavas lepingus, mis näeb ette ühenduse toetuse andmise üksikasjaliku korra.
- (18) Iga liikmesriik peaks saama liituda AAL ühisprogrammiga.
- (19) Vastavalt seitsmendale raamprogrammile peaks ühendusel olema õigus määrata AAL ühisprogrammile oma rahalise toetuse andmise tingimused seoses iga seitsmenda raamprogrammiga seotud riigi või, juhul kui see on AAL ühisprogrammi elluviimiseks oluline, teiste riikide osalusega programmi rakendamise käigus vastavalt käesolevas otsuses sätestatud eeskirjadele ja tingimustele.
- (20) Tuleks võtta asjakohaseid meetmeid pettuste ja eeskirjade eiramise ennetamiseks ning astuda vajalikke samme kaduma läinud, valesi makstud või vääralt kasutatud vahendite tagasinõudmiseks vastavalt nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2988/95 (Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta),¹¹ nõukogu

¹¹ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

11. novembri 1996. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2185/96 (mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramise eest)¹² ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1073/1999 Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdluste kohta.¹³

- (21) Vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, EURATOM) nr 1605/2002 Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse kohta¹⁴ (edaspidi „finantsmäärus”) ja komisjoni 23. detsembri 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad¹⁵ (edaspidi „rakenduseeskirjad”), hallatakse ühenduse toetust kaudse keskjuhitumise raamistikus vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punkti c ja artikli 56 ning rakenduseeskirjade artiklite 35 ja 41 sätetele.
- (22) On tähtis, et AAL ühisprogrammi alusel toimuv teaduslik uurimistegevus vastaks peamistele eetilistele põhimõtetele, sealhulgas Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 6 ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas kajastatud põhimõtetele, ning järgiks soolise võrdsuslikkuse süvalaiendamise ja soolise võrdsuslikkuse põhimõtteid.
- (23) Komisjon peaks läbi viima vahehindamise, hinnates AAL ühisprogrammi elluviimise kvaliteeti ja tõhusust ning edenemist seatud eesmärkide poole, samuti lõpliku hindamise,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Otsusega nr 1982/2006/EÜ vastu võetud Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamise seitsmenda raamprogrammi (2007–2013) (edaspidi „seitsmes raamprogramm”) alusel annab ühendus rahalist toetust intelligentset elukeskkonda käsitlevale teadus- ja arendusprogrammidele (*Ambient Assisted Living*, edaspidi „AAL ühisprogramm”), mille on ühiselt algatanud Austria, Belgia, Küpros, Taani, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Ungari, Itaalia, Holland, Poola, Portugal ja Hispaania (edaspidi „osalevad liikmesriigid”) ning Iisrael, Norra ja Šveits.
2. Ühendus maksab rahalist toetust, mille summa on maksimaalselt 150 miljonit eurot, AAL ühisprogrammi rakendamiseks seitsmenda raamprogrammi kestel vastavalt I lisas sätestatud põhimõtetele.
3. Ühenduse rahaline toetus makstakse eelarveassigneeringust, mis on määratud info- ja sidetehnoloogia (IST) teemale eriprogrammis „Koostöö”, millega rakendatakse seitsmendat raamprogrammi.

¹² EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2.

¹³ EÜT L 136, 31.5.1999, lk 1.

¹⁴ ELT L 248, 16.9.2002, lk 1; muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr 1995/2006 (ELT L 390, 30.12.2006, lk 1).

¹⁵ EÜT L 357, 31.12.2002, lk 1; viimati muudetud määrusega (EÜ, Euratom) nr XXXX/2007 (ELT L ...).

Artikkel 2

Ühenduse rahaline toetus sõltub

- (a) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi tõestusest, et käesoleva otsuse I lisas kirjeldatud AAL ühisprogramm on tulemuslikult loodud;
- (b) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi või osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi määratud organisatsioonide ametlikult loodud või määratud struktuurist, kes on juriidiline isik (käesolevas otsuses edaspidi „spetsiaalne rakendusstruktuur”), kes vastutab AAL ühisprogrammi elluviimise eest ning võtab vastu, jaotab ja jälgib ühenduse rahalist toetust vastavalt finantsmääruse artikli 54 lõike 2 punktile c ja artiklile 56;
- (c) AAL ühisprogrammile sobiva ja tõhusa juhtimismudeli loomisest, järgides käesoleva otsuse II lisas sätestatud suuniseid;
- (d) käesoleva otsuse I lisas kirjeldatud tegevuste tõhusast läbiviimisest AAL ühisprogrammi alusel spetsiaalse rakendusstruktuuri poolt, mis hõlmab projektikonkursside avaldamist toetuste andmiseks;
- (e) osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi kohustusest osaleda AAL ühisprogrammi rahastamises ning rahalise toetuse tõhusast maksmisest, eelkõige pärast programmi alusel välja kuulutatud projektikonkursse valitud projektide osalejate rahastamisel;
- (f) ühenduse riigibile, eriti ühenduse raamistikus teadus- ja arendustegevuseks ning innovatsiooniks antava riigiabi kohta¹⁶ sätestatud eeskirjade järgimisest;
- (g) kõrgel tasemel teadusliku pädevuse ja eetiliste põhimõtete järgimisest vastavalt seitsmenda raamprogrammi üldpõhimõtetele; ning
- (h) AAL ühisprogrammi alusel toimunud tegevustest tulenevaid intellektuaalomandi õigusi reguleerivate sätete kujundamisest ning riiklikul tasandil algatatud teadus- ja arendusprogrammide rakendamisest ning kooskõlastamisest osalevates liikmesriikides, Iisraelis, Norras ja Šveitsis viisil, mis soodustab selliste teadmiste loomist ning toetab loodud teadmiste laialdast kasutust ja levitamist.

Artikkel 3

Rahaliste toetuste andmine spetsiaalselt rakendusstruktuurilt kolmandatele osapooltele AAL ühisprogrammi elluviimiseks, eriti rahaline toetus osalejatele, kes valitakse välja pärast toetuseavalduste konkursikutset, sõltub võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetest. Rahalist toetust kolmandatele isikutele antakse teaduslike saavutuste alusel ja vastavalt käesoleva otsuse I lisas sätestatud põhimõtetele ning samas lisas sätestatud korras.

¹⁶ ELT C 323, 30.12.2006, lk 1.

Artikkel 4

Ühenduse rahalise toetuse maksmise kord ning rahalisi kohustusi ja intellektuaalomandiõigust käsitlevad eeskirjad, samuti üksikasjalikud sätted rahalise toetuse andmiseks spetsiaalselt rakendusstruktuurilt kolmandatele isikutele, kehtestatakse üldise lepinguga, mille sõlmivad ühenduse nimel komisjon ja spetsiaalne rakendusstruktuur, ning iga-aastaste rahastamislepingutega.

Artikkel 5

Kui AAL ühisprogrammi ei rakendata või rakendatakse ebapiisavalt, osaliselt või hilinemisega või kui osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits ei anna oma toetust AAL ühisprogrammi rahastamisse, teevad seda osaliselt või hilinemisega, võib ühendus vähendada oma rahalist toetust kooskõlas AAL ühisprogrammi tegeliku rakendamisega ning osalevate liikmesriikide, Iisraeli, Norra ja Šveitsi määratud avaliku sektori vahendite summaga AAL ühisprogrammi rakendamiseks tingimustel, mis sätestatakse komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahelises lepingus.

Artikkel 6

AAL ühisprogrammi rakendamisel võtavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik vajalikud õiguslikud, reguleerivad, halduslikud või muud meetmed ühenduse finantshuvide kaitseks. Eelkõige annavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits piisavad tagatised kõigi ühendusele võlgnetavate summade tagasinõudmiseks spetsiaalselt rakendusstruktuurilt.

Artikkel 7

Komisjon ja kontrollikoda võivad oma ametnike või agentide kaudu läbi viia kõik kontrollimised ja inspekteerimised, mis on vajalikud ühenduse rahaliste vahendite nõuetekohase haldamise tagamiseks ning ühenduse kaitsmiseks mis tahes pettuse või eeskirjade rikkumise eest. Sel eesmärgil teevad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik asjakohased dokumendid õigeaegselt komisjonile ja kontrollikojale kättesaadavaks.

Artikkel 8

Komisjon edastab kogu asjakohase teabe Euroopa Parlamendile, nõukogule ja kontrollikojale. Osalevaid liikmesriike, Iisraeli, Norrat ja Šveitsi kutsutakse spetsiaalse rakendusstruktuuri kaudu esitama komisjonile kogu täiendavat teavet, mida Euroopa Parlament, nõukogu ja kontrollikoda vajavad spetsiaalse rakendusstruktuuri finantsjuhtimise kohta.

Artikkel 9

Iga liikmesriik võib AAL ühisprogrammiga liituda käesolevas otsuses sätestatud eeskirjade alusel.

Artikkel 10

Iga kolmas riik võib AAL ühisprogrammiga liituda käesolevas otsuses sätestatud eeskirjade alusel, juhul kui sellist osalust reguleerib asjakohane rahvusvaheline leping ja kui sellega nõustuvad nii komisjon kui ka osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits.

Artikkel 11

Ühenduse rahalise toetuse tingimused seoses iga seitsmenda raamprogrammiga seotud riigi või, kui see on AAL ühisprogrammi rakendamiseks vajalik, mis tahes muu riigi AAL ühisprogrammis osalemisega võib ühendus kokku leppida käesolevas otsuses sätestatud eeskirjade ning kõigi rakenduseeskirjade ja korralduste alusel.

Artikkel 12

1. Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt asutamislepingu artiklile 173 esitatav aastaaruanne seitsmenda raamprogrammi kohta sisaldab AAL ühisprogrammi tegevuste kokkuvõtet.
2. Komisjon korraldab AAL ühisprogrammi vahehindamise kaks aastat pärast programmi algust, aga igal juhul hiljemalt aastal 2010. Hindamises käsitletakse AAL ühisprogrammi rakendamise kvaliteeti ja tulemuslikkust, sealhulgas teaduslikku, juhtimisalast ja rahalist integratsiooni, ning seatud eesmärkide saavutamist, sealhulgas soovitusi sobivaimate viiside kohta integratsiooni edasiseks suurendamiseks. Komisjon edastab selle tulemused oma märkustega ning vajaduse korral ettepanekutega käesoleva otsuse muutmiseks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
3. 2013. aasta lõpus korraldab komisjon AAL ühisprogrammi lõpliku hindamise. Lõpliku hindamise tulemused esitatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Artikkel 13

Käesolev otsus jõustub päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 14

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, [...]

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

ILISA

AAL ühisprogrammi eesmärkide, tegevuste ja rakendamise kirjeldus

I. Konkreetsed eesmärgid

AAL ühisprogrammil on järgmised konkreetsed eesmärgid:

- **Edendada innovatiivsete info- ja sidetehnoloogial (IST) põhinevate toodete, teenuste ja süsteemide esilekerkimist selleks, et vananeda väärikalt** kodus, kogukonnas, tööl, parandades nõnda vanemate inimeste elukvaliteeti, suurendades nende sõltumatust, ühiskondlikust elust osavõttu, oskusi ja tööalast konkurentsivõimet ning vähendades tervishoiu- ja sotsiaaltoetuste kulusid. See võib põhineda näiteks IST tehnoloogia innovatiivsel kasutamisel, uutel klientidega suhtlemise viisidel või uut tüüpi väärtusahelatel iseseisva elu teenuste jaoks.

- **Lua ELi tasandil teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kriitiline mass infoühiskonnas väärikalt vananemise jaoks ette nähtud tehnoloogia ja teenuste valdkonnas**, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) osalemiseks soodsa keskkonna loomine.

- **Parandada teadusuuringute tulemuste tööstusliku kasutamise tingimusi**, luues sidusa Euroopa raamistiku ühiste lähenemisviiside väljaarendamiseks ja eri sotsiaalsete eelistuste ja regulatiivsete aspektidega kooskõlas olevate ühiste lahenduste lokaliseerimise ja kohandamise hõlbustamiseks riigisisel või piirkondlikul tasandil kogu Euroopas.

Rakendusuuringutele keskendudes täiendab AAL ühisprogramm seitsmenda raamprogrammi alusel kavandatud seotud pikaajalist teadustegevust ning ka tutvustamistegevust, mis moodustab osa Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. oktoobri 2006. aasta otsusega nr 1639/2006/EÜ¹⁷ loodud konkurentsivõime ja uuendustegevuse programmist (2007–2013), mis keskendub olemasolevate lahenduste ulatuslikule kasutuselevõtule.

Võimalikke eetilisi ja eraelu puutumatust käsitlevaid küsimusi võetakse kooskõlas rahvusvaheliste suunistega nõuetekohaselt arvesse.

II. Tegevus

AAL ühisprogrammis on kahte tüüpi tegevusi:

Teadus- ja arendustegevus ning innovatsioon, mida viiakse ellu jagatud kuludega riikidevaheliste projektide kaudu, kaasates partnereid vähemalt kolmest erinevast osalevast liikmesriigist või teistest osalevatest riikidest ning kus tegeldakse teadus-, tehnoloogilise arendus-, tutvustamis- ja levitamistegevusega. Need peaksid olema turule orienteeritud teadusuuringutele suunatud, lühikese kuni keskpika kestvusega ja näitama suutlikkust kasutada projektitulemusi realistliku aja jooksul.

Vahendus-, programmiedendus- ja võrkude rajamisega seotud tegevus, mida võib viia sihtotstarbeliste ürituste kaudu või kombineerituna olemasolevate üritustega. Need sisaldavad seminaride korraldamist ja kontaktide loomist muude sidusrühmadega väärtusahelas.

¹⁷ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.

AAL ühisprogramm toob endaga kaasa konsulteerimise asjaomaste Euroopa sidusrühmadega (näiteks otsustajad ministeeriumidest ja avaliku sektori ametiasutustest, erasektori teenuseosutajad ja kindlustusandjad ning ka tööstuse, VKEde ja kasutajate esindajad), mis hõlmab käsitlemist vajavaid teadusuuringute prioriteete ja programmi elluviimist.

III. Programmi rakendamine

AAL ühisprogramm viiakse ellu iga-aastaste tööprogrammide alusel, millega määratletakse teemad komisjoniga kooskõlastamisele kuuluvate konkursikutsete jaoks ühenduse rahalise toetuse alusena.

AAL ühisprogrammi raames kuulutatakse korrapäraselt välja konkursikutseid kooskõlas kokkulepitud tööprogrammiga. Taotlejad esitavad ettepanekud tsentraalselt spetsiaalsele rakendusstruktuurile (ühtne andmesisestusportaal).

Projektiettepanekud hinnatakse ja valitakse kesktasandil tööprogrammis sätestatud läbipaistvate ja ühiste abikõlblikkuse ja hindamiskriteeriumide alusel, mis on siduvad osalevatele liikmesriikidele ning Iisraelile, Norrale ja Šveitsile, välja arvatud piiratud arvu kindlaks määratud juhtude puhul, mis määratletakse edaspidi programmi rakendamise käigus.

Spetsiaalne rakendusstruktuur vastutab projektide üle järelevalve teostamise eest ja kogu projektitsükli juhtimiseks kehtestatakse ühine menetluskord.

Kuna AAL projektide riigisiseste projektipartnerite haldusküsimusi käsitlevad nende riiklikud programmi haldamise asutused, kohaldatakse ka riiklike rahastamis põhimõtteid. Iga riik rahastab oma riigisiseseid osalejaid, kelle ettepanekud on läbinud edukalt riiklikud asutused, kes lisaks suunavad keskrahastamisvahendid spetsiaalsest rakendusstruktuurist vastavate riiklike asutuste ja nende riigisiseste osalejate vahel iga projekti jaoks sõlmitava lepingu alusel.

AAL ühisprogramm tagab ühiste tööprogrammide väljatöötamise kaudu osalevate riigisiseste programmide teaduslase integratsiooni ja nimetab teemad kõikides riigisisestes programmides.

Riigisiseste programmide haldamise integreerimise tagab osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi poolt loodav juriidiline üksus. AAL ühisprogrammi haldamine sisaldab järgmist:

- projektikonkursside kesktasandil organiseerimine;
- ekspertide kesktasandil, sõltumatu ja läbipaistev hindamine Euroopa tasandil, mis põhineb ettepanekute hindamise ja valimise ühistel eeskirjadel ning kriteeriumidel teadusliku tipptaseme alusel;
- ühtne esitamise aadress (ette nähtud elektrooniline esitamine).

AAL ühisprogramm tugevdab finantsintegratsiooni:

- tagades üldised riigisiseseid rahastamiskohustused algatuse kestvusajaks ja iga-aastased kohustused iga kavandatud tööprogrammi jaoks;

- tagades, et hindamise alusel koostatud ettepanekute lõplik pingerida on siduv kõikidele partnerriikidele, välja arvatud nõuetekohaselt määratletud juhtumitel, nagu juriidilised probleemid või majanduslik elujõulisus;
- edendades nii palju kui võimalik paindlikkust riiklikust eelarvest eraldiste tegemisel erandite käsitlemiseks, nt riiklike osamaksude suurendamise või ristfinantseerimisega.

Osalevad liikmesriigid teevad kõik jõupingutused selleks, et tugevdada integratsiooni ja kõrvaldada olemasolevad riigisisestest õigusaktides sätestatud piirangud koostööle kui algatuse osale.

IV. Rahastamise põhimõtted

Ühenduse toetus kujutab endast kindlaks määratud protsendimäära kogu avaliku sektori vahenditest, mis tulenevad osalevatest riigisisestest programmidest, kuid ei ületa mingil juhul 50% pärast AAL ühisprogrammi raames välja kuulutatud projektikonkurssi valitud projektis osaleja avaliku sektori koguvahenditest. Kõnealune kindlaks määratud osakaal määratletakse spetsiaalse rakendusstruktuuri ja Euroopa Komisjoni vahelises kokkuleppes ja see põhineb osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi mitmeaastasel kohustusel ja ühenduse toetusel.

Projekte kaasrahastavad projektis osalejad.

V. AAL ühisprogrammi elluviimise eeldatavad tulemused

Spetsiaalne rakendusstruktuur esitab aastaaruande, mis annab üksikasjaliku ülevaate AAL ühisprogrammi rakendamise (esitatud ja rahastamiseks välja valitud projektide arv, ühenduste vahendite kasutamine, riigisiseste vahendite jaotamine, osalejate liik, riigi statistilised andmed, vahendussündmused ja levitustegevus jne) ning edaspidise integreerimise suunas tehtud edusammude kohta.

Eeldatavad tulemused sätestatakse üksikasjalikumalt ühenduse nimel komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahel sõlmitavas kokkuleppes.

II LISA

Suunised AAL ühisprogrammi juhtimiseks

AAL ühisprogrammi organisatsiooniline ülesehitus on järgmine:

Intelligentse elukeskkonna (AAL) ühing – Belgia seaduste alusel asutatud mittetulundusühing – moodustab osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi loodud spetsiaalse rakendusstruktuuri.

AAL ühing vastutab kõikide AAL ühisprogrammi tegevuste eest. AAL ühingu ülesanded sisaldavad lepingu- ja eelarvehaldust, iga-aastaste tööprogrammide väljaarendamist, konkursikutsete organiseerimist, projektide hindamise ja pingeritta seadmisega tegelemist. Lisaks teostab ta järelevalvet projekti seire üle ja teeb ühenduse toetuste maksete ülekandeid määratud riigisiseste programmidega tegelevatele asutustele. Samuti organiseerib ta levitustegevust.

AAL ühingut juhib peaassamblee. Peaassamblee, kes on AAL ühisprogrammi otsuseid vastuvõttev organ, nimetab direktorite nõukogu liikmed ja teostab järelevalvet AAL ühisprogrammi elluviimise üle, sealhulgas iga-aastaste tööprogrammide heakskiitmine, riiklike rahaliste vahendite eraldamine projektidele ja uute liikmekandidaatide taotlustele. Ühing töötab põhimõttel „üks riik – üks hääl”. Otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, välja arvatud liikmete õigusjärglust, ühingusse vastuvõtmist või sealt väljaarvamist käsitlevate otsuste puhul, mille jaoks võib ühingu põhikirjas sätestada konkreetsed nõuded. Komisjonil on peaassamblee koosolekul vaatleja staatus.

Peaassamblee valib AAL ühisprogrammi direktorite nõukogu, mis koosneb direktorist ja kahest asedirektorist (teise võimalusena ühest asedirektorist ja laekurist), et võtta endale konkreetseid haldamiskohustusi, nagu eelarve planeerimine, personali värbamine ja lepingute sõlmimine. Ta esindab seaduslikult ühingut ja annab peaassambleele aru.

Osalevad liikmesriigid ning Iisrael, Norra ja Šveits annavad riigisisestele programmide haldamise asutustele loa võtta enda peale projektijuhtimise ja halduslike ning õiguslike aspektidega seonduv riigisiseste projektipartnerite töö ning toetada projekti ettepanekute hindamist ja neid käsitlevaid läbirääkimisi. Nad töötavad AAL ühingu järelevalve all.

Nõuandekomitee koos tööstusettevõtete ja muude sidusrühmade esindajatega annavad soovitusi AAL ühisprogrammi konkursikutsetel käsitletavate prioriteetide ja teemade osas.

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU NIMETUS:

Ühenduse osalus mitme liikmesriigi algatatud teadus- ja arendustegevuse programmis, mille eesmärk on vanemate inimeste elukvaliteedi tõstmine uute info- ja sidetehnoloogia (IST) vahendite abil.

2. TEGEVUSPÕHISE JUHTIMISE JA EELARVESTAMISE RAAMISTIK

Asjaomased poliitikavaldkonnad ja nendega seonduvad meetmed:

Teadusuuringud ja tehnoloogiaarendus: seitsmes raamprogramm.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 169

3. EELARVEREAD

3.1. Eelarveread (tegevusassigneeringute read ja nendega seonduvad tehnilise ja haldusabi read (endised B...A read)), sh järgmised rubriigid:

09 04 01 Info- ja sidetehnoloogiaalase teaduskoostöö toetamine (Info- ja sidetehnoloogia – Koostöö)

09 01 05 Infoühiskonna ja meedia poliitikavaldkonna teadusuuringute toetuskulud

3.2. Meetme kestus ja finantsmõju:

Eeldatakse, et ühenduse toetus ühisprogrammidele kehtestatakse nõukogu ja Euroopa Parlamendi kaasotsustamismenetlusega 2007. aasta detsembris esialgse ajavahemiku jaoks, mis kestab 2013. aasta 31. detsembrini. Selle finantsmõju ELi eelarvele lõpeb pärast 2013. aastat.

3.3. Eelarve tunnused:

Eelarve-rida	Kulu liik		Uus	EFTA osamaks	Kandidaatriikide osamaksud	Finantsperspektiivi rubriik
09.0401	Mittekohustuslik	Liigendatud	JAH	JAH	JAH	Nr [1A]
09.0105	Mittekohustuslik	Liigendamata	JAH	JAH	JAH	Nr [1A]

4. ÜLEVAADE VAHENDITEST

4.1. Rahalised vahendid

4.1.1. Ülevaade kulukohustuste assigneeringutest ja maksete assigneeringutest

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kulu liik	Jao nr		Aasta 2007	2008	2009	2010	2011	2012 jj	Kokku
-----------	--------	--	---------------	------	------	------	------	------------	-------

Tegevuskulud¹⁸

Kulukohustuste assigneeringud	8.1.	a	0	25	25	25	25	50	150
Maksete assigneeringud		b	0	10	25	25	25	65	150

Võrdlussummas sisalduvad halduskulud¹⁹

Tehniline ja haldusabi (liigendamata assigneeringud)	8.2.4.	c	0	0,320	0,345	0,345	0,345	0,715	2,070
--	--------	---	---	-------	-------	-------	-------	-------	-------

VÕRDLUSSUMMA KOKKU

Kulukohustuste assigneeringud		a+c	0	25,320	25,345	25,345	25,345	50,715	152,070
Maksete assigneeringud		b+c	0	10,320	25,345	25,345	25,345	65,715	152,070

Võrdlussummast välja jäävad halduskulud²⁰

Personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.5.	d							
Võrdlussummast välja jäävad halduskulud, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (liigendamata assigneeringud)	8.2.6.	e							

Meetmete soovituslik finantskulu kokku

Kulukohustuste assigneeringud (sh personalikulud) kokku		a+c +d+ e	0	25.320	25.345	25.345	25.345	50.715	152.070
Maksete assigneeringud (sh personalikulud) KOKKU		b+c +d+ e	0	10.320	25.345	25.345	25.345	50.715	152.070

¹⁸ Kulud, mis ei kuulu asjaomase jaotise xx peatüki xx 01 alla.

¹⁹ Kulud, mis kuuluvad jaotise xx artikli xx 01 04 alla.

²⁰ Kulud, mis kuuluvad peatüki xx 01 alla, välja arvatud artiklid xx 01 04 ja xx 01 05.

Kaasrahastamise andmed

Kindlaks määratud ühenduse toetust antakse kuni 25 miljonit eurot aastas vähemalt 25 miljoni euro suuruse aastase investeeringu raames, mille teevad partnerriigid, kelle toetus ühisprogrammile riiklikest eelarvetest on aastatel 2008–2013 vähemalt 150 miljonit eurot.

Ühisprogrammi tegevuskulud moodustavad maksimaalselt 6% aasta kogueelarvest.

Ühenduse toetus kujutab endast kindlaks määratud protsendimäära kogu avaliku sektori vahenditest, mis tulenevad osalevatest riigisisestest programmidest, kuid ei ületa mingil juhul 50% avaliku sektori koguvahenditest AAL ühisprogrammile. Kõnealune kindlaks määratud protsendimäär määratletakse spetsiaalse rakendusstruktuuri ja Euroopa Komisjoni vahelises lepingus ja see põhineb osalevate partnerriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi mitmeaastasel kohustusel ja ühenduse toetusel.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Kaasrahastav asutus		Aasta 2007	2008	2009	2010	2011	2012 jj	Kokku
Partnerriigid	f	0	min 25	min 25	min 25	min 25	min 50	min 150
Kulukohustuste assigneeringud kaasrahastamine) KOKKU	(sh a+c +d +e +f	0	min 50,32 0	min 50,34 5	min 50,34 5	min 50,34 5	min 100,71 5	min 302,070

Lisaks kaasrahastavad kõnealuseid projekte programmi algatatud konkursikutsete kaudu valitud teadus- ja arendustegevuse projektides osalevad organisatsioonid. Eeldatakse, et toetused programmi kestvusajal ulatuvad minimaalselt umbes 300 miljoni euron.

4.1.2. Kooskõla finantsplaneeringuga

☒ Ettepanek vastab olemasolevale finantsplaneeringule.

☐ Ettepanekuga kaasneb finantsperspektiivi asjakohase rubriigi ümberplaneerimine.

☐ Ettepanekuga seoses võib olla vajalik institutsioonidevahelise kokkuleppe²¹ sätete kohaldamine (st paindlikkusinstrumendi või finantsperspektiivi läbivaatamise).

4.1.3. Finantsmõju tuludele

☒ Ettepanekul puudub finantsmõju tuludele

²¹ Vt institutsioonidevahelise kokkuleppe punktid 19 ja 24.

- ☐ Ettepanekul on finantsmõju; mõju tuludele on järgmine:

miljonites eurodes (üks koht pärast koma)

		Enne meetme rakendamist [aasta n-1]	Olukord pärast meetme rakendamist					
Eelarverida	Tulud		[aasta n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²²
	a) Tulud absoluutväärtuses							
	b) Tulude muutus	Δ						

4.2. Täistööajale taandatud personal (sh ametnikud, ajutine personal ja koosseisuväline personal), vt täpsemalt punktist 8.2.1.

Aastane vajadus	Aasta 2007	N + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 jj
Personal kokku	1	2,5	2,5	2,5	2,5	5

5. TUNNUSJOONED JA EESMÄRGID

5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetav vajadus

Ühenduse toetus partnerriikidevahelise AAL ühisprogrammi asutamiseks ja tööks, et võimaldada maksete tegemist programmi tegevuskulude ning avatud konkursikutsete järgselt valitud teadus- ja arendustegevuse projektides osalevate riigisiseste osalejate kulude kandmiseks.

5.2. Ühenduse meetme lisandväärtus, ettepaneku seotus ja kooskõla muude finantsmeetmetega ning võimalik koostoime

AAL ühine teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni programm ühendab riiklikud ja erasektori vahendid innovatiivsete IST lahenduste järgimiseks, et võimaldada Euroopa kodanikel sõltumatult ja väärikalt vananeda, aidates samal ajal kaasa nende hoolduse üldisele jätkusuutlikkusele ja andes Euroopa tootmisharule uusi majanduslikke võimalusi.

Ühenduse osaluse lisandväärtus on oluline, sest

- Ühenduse sekkumine võimaldab luua uue õigusliku raamistiku, millega on võimalik ühise strateegia alusel ühendada ühenduse ja riigisisest rahalist vahendit, et stimuleerida rahvusvahelist teadus- ja arendustegevuse- ning

²²

Vajaduse korral, st kui meedet rakendatakse üle kuue aasta, lisage täiendavaid veerge.

innovatsioonialaseid koostööprojekte, eelkõige juhtudel, millesse on kaasatud VKEd. See ei oleks olemasolevaid struktuure kasutades teostatav.

- Uus ühisprogramm aitab tegeleda demograafilise vananemise probleemiga, edendades innovatiivseid IST-l põhinevaid tooteid, teenuseid ja süsteeme selleks, et vananeda väärilt kodus, kogukonnas, tööl, tõstes nõnda vanemate inimeste elukvaliteeti, suurendades nende sõltumatust, ühiskondlikust elust osavõttu, oskusi ja tööalast konkurentsivõimet ning vähendades hoolduskulusid. Seda tehakse sidusal ja killustamata viisil koos suurema kriitilise massiga, mis toob kaasa kulutasuvamad ja koostalitlusvõimelisemad lahendused.
- Tootmisharu, eelkõige VKEsid toetatakse tulemuslikumalt, tagades arendatavatele koostalitlusvõimelistele lahendustele kriitilise massi ja ühtse Euroopa lähenemisviisi. Lisaks on toetava elukeskkonna lahendusi võimalik kohandada vastavalt riiklikele/piirkondlikele eelistustele ja eeskirjadele. See on kaubanduslikul eesmärgil kasutamise ja turu arengu oluline eeltingimus ning annab head võimalused VKEde kaasamiseks.
- Lõpetuseks – kavandatav kava loob motivatsiooni riikide ja ettevõtjate teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonialasteks investeeringuteks IST ja vananemise valdkonnas, aidates seega saavutada Barcelona eesmärki, mille kohaselt 3% Euroopa SKTst kulaks teadus- ja arendustegevusele.
- Makromajanduslikku lisandväärtust Euroopa majandusele ja ühiskonnale, mis tuleneb AAL ühisprogrammi tulemuste kasutamisest, ei ole käesolevas finantsselgituses käsitletud.

5.3. Ettepaneku eesmärgid, oodatavad tulemused ja nendega seonduvad näitajad tegevuspõhise juhtimise raames

Käesoleva finantsselgituse peamine tegevuspõhimõte, nimelt ühenduse osalemine teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni käsitlevas liikmesriikidevahelises ühisprogrammis intelligentse elukeskkonna valdkonnas, on juba sätestatud teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse seitsmendas raamprogrammis ja selle eriprogrammis „Koostöö”.

Tegevuseesmärgiga seotud poliitikaeesmärgid

- Demograafilise vananemise probleemile reageerimine, stimuleerides investeeringuid teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni uutes IST-põhistes lahendustes väärilise vananemise jaoks kogu Euroopas.
- Luua ELi tasandil teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kriitiline mass infoühiskonnas väärilt vananemise jaoks ette nähtud tehnoloogia ja teenuste valdkonnas, sealhulgas väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) osalemiseks soodsa keskkonna loomine

Tehnoloogilised ja majanduslikud eesmärgid:

- Edendada innovatiivsete info- ja sidetehnoloogial (IST) põhinevate toodete, teenuste ja süsteemide esilekerkimist selleks, et vananeda väärilt kodus, kogukonnas, tööl, parandades nõnda vanemate inimeste elukvaliteeti, suurendades nende sõltumatust,

ühiskondlikust elust osavõttu, oskusi ja tööalast konkurentsivõimet ning vähendades tervishoiu- ja sotsiaaltoetuste kulusid. See võib põhineda näiteks IST tehnoloogia innovatiivsel kasutamisel, uutel klientidega suhtlemise viisidel või uut tüüpi väärtusahelatel iseseisva elu teenuste jaoks

- Parandada teadusuuringute tulemuste tööstusliku kasutamise tingimusi, luues sidusa Euroopa raamistiku ühiste lähenemisviiside väljaarendamiseks ja eri sotsiaalsete eelistuste ja regulatiivsete aspektidega kooskõlas olevate ühiste lahenduste lokaliseerimise ja kohandamise hõlbustamiseks riigisisel või piirkondlikul tasandil kogu Euroopas

Komisjoni sisendid on punktis 4.1 loetletud vahendid.

Väljundid on pärast ühisprogrammi alusel välja kuulutatud konkursikutseid valitud ja käivitatud a) ühisprogrammi ja b) teadus-, arendustegevuse ning innovatsiooniprojektide loomine.

Järgmisi eeldatavaid tulemusi mõõdetakse nendega seotud näitajate kaudu (2008):

- Investeeringute ja riigisiseste jõupingutuste võimendamine; investeerimisalgatuste tegemine ühisstrateegiate ja rakendamise järel.
- Näitajad: i) osalevate riikide arv; ii) kohustused ja maksed vastavalt punkti 4.1.1 sätetele; iii) riiklikud rahastamisvahendid, mille suhtes on kohustus võetud ja mis on kulutatud ühisprogrammi projektide jaoks; iv) tootmisharu ja muude sidusrühmade investeeritud vahendid nende osalemise ja kaasrahastamisprojektide kaudu.
- Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni sidususe parandamine väärrika vananemise ISTs kogu Euroopas; praeguse jõupingutuste killustatuse kõrvaldamine ühiste strateegiate ja kriitilise massiga ühiste projektikonkursside väljaarendamise teel.
- Näitajad: kõnealune tulemus saavutatakse tegelikult siis, kui ühisprogramm hakkab täielikult toimima märkimisväärse arvu osalevate riikide osavõtul.
- Programmi tulemuslikkus: kindluse tagamine riiklike eelarvete olemasolu kohta, ettepanekute keskse esitamiskorra, hindamis- ja valimise kava olemasolu ning kasutajasõbraliku kava loomine Euroopa rakenduslike ja turule orienteeritud teadusuuringute ja innovatsiooni jaoks, mis põhinevad tuttavatel riigisisestel eeskirjadel. Selle tulemus peaks olema uus ja tõhusam tugi osalejatele, eelkõige VKEdele, millega kaasnevad suuremad tööstusinvesteeringud ja väiksem ajakulu tulemuste turustamiseks ja kasutamiseks.
- Näitajad: v) ajavahemik ettepaneku esitamise ja projekti käivitamise vahel; vi) osalevate VKEde arv; vii) ühisprogrammi juhtimise üldkulud.
- Märkimisväärne majanduslik ja sotsiaalne kasu ning panus keskse tähtsusega poliitikaeesmärkidesse; seda mõõdetakse osana kavandatud sõltumatust vahe- ja lõpphindamisest lisaks muudele esitatud näitajatele.

5.4 Rakendusmeetod (soovituslik)

X ***Tsentraliseeritud haldamine***

☐ otse, haldajaks on komisjon

X kaudselt, haldamine on delegeeritud:

☐ täitevasutustele

☐ ühenduste asutatud asutustele, millele on osutatud finantsmääruse artiklis 185

X riigi või rahvusvahelisele avalik-õiguslikele asutustele või avalikke teenuseid osutavatele asutustele.

☐ ***Haldamine detsentraliseeritult või koostöös***

☐ liikmesriikidega

☐ kolmandate riikidega

☐ ***Haldamine ühiselt rahvusvaheliste organisatsioonidega (palun täpsustage)***

Asjakohased märkused:

Ühenduse rahalist toetust makstakse partnerriikide poolt ühisprogrammi jaoks loodud spetsiaalsele rakendusstruktuurile, kes haldab ühenduse toetust kooskõlas finantsmääruse artiklitega 54 ja 56. Ühenduse toetust antakse vastavalt tööprogrammi kinnitusele ja seotud riiklike eelarvekohustustega.

AAL ühisprogrammi organisatsiooniline ülesehitus on järgmine:

Intelligentse elukeskkonna (AAL) ühing – Belgia seaduste alusel asutatud mittetulundusühing – moodustab osalevate liikmesriikide ning Iisraeli, Norra ja Šveitsi loodud spetsiaalse rakendusstruktuuri.

AAL ühing vastutab kõikide AAL ühisprogrammi tegevuste eest. AAL ühingu ülesanded sisaldavad lepingu- ja eelarvehaldust, iga-aastaste tööprogrammide väljaarendamist, konkursikutsete organiseerimist, projektide hindamise ja pingeritta seadmisega tegelemist. Lisaks teostab ta järelevalvet projekti seire üle ja teeb ühenduse toetuste maksete ülekandeid määratud riigisiseste programmidega tegelevatele asutustele. Samuti organiseerib ta levitustegevust.

AAL ühingat juhib peaassamblee. Peaassamblee, kes on AAL ühisprogrammi otsuseid vastuvõttev organ, nimetab direktorite nõukogu liikmed ja teostab järelevalvet AAL ühisprogrammi elluviimise üle, sealhulgas iga-aastaste tööprogrammide heakskiitmine, riiklike rahaliste vahendite eraldamine projektidele ja uute liikmekandidaatide taotlustele. Ühing töötab põhimõttel „üks riik – üks hääl”. Otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, välja arvatud liikmete õigusjärglust, ühingusse vastuvõtmist või sealt väljaarvamist käsitlevate otsuste puhul, mille jaoks võib ühingu põhikirjas sätestada konkreetsed nõuded. Komisjonil on peaassamblee koosolekul vaatleja staatus.

Peaassamblee valib AAL ühisprogrammi direktorite nõukogu, mis koosneb direktorist ja kahest asedirektorist (teise võimalusena ühest asedirektorist ja laekurist), et võtta endale konkreetseid haldamiskohustusi, nagu eelarve planeerimine, personali värbamine ja lepingute sõlmimine. Ta esindab seaduslikult ühingut ja annab peaassambleele aru.

Osalevad liikmesriigid ning Iisrael, Norra ja Šveits annavad riigisisestele programmide haldamise asutustele loa võtta enda peale projektijuhtimise ja halduslike ning õiguslike aspektidega seonduv riigisiseste projektipartnerite töö ning toetada projekti ettepanekute hindamist ja neid käsitlevaid läbirääkimisi. Nad töötavad AAL ühingu järelevalve all.

Nõuandekomitee koos tööstusettevõtete ja muude sidusrühmade esindajatega annavad soovitusi AAL ühisprogrammi konkursikutsetel käsitletavate prioriteetide ja teemade osas

6. JÄRELEVALVE JA HINDAMINE

6.1. Järelevalvekord

Kui ühisprogramm on loodud, teostatakse selle üle järelevalvet aastaaruannete kaudu, mille esitab spetsiaalne rakendusstruktuur. Aruanded annavad üksikasjaliku ülevaate ühisprogrammi elluviimisest vastavalt punktis 5.3 esitatud näitajatele.

6.2. Hindamine

6.2.1. Eelhindamine

Kavandatud algatust on käsitletud seitsmenda raamprogrammi ettepaneku eelhindamise osana.

6.2.2. Vahe- või järelhindamise järel võetavad meetmed (varasematest samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid)

Kavandatav juhtimismudel põhineb esimesel kogemusel, mis on saadud artikli 169 kohase kuuenda raamprogrammi ajal tehtud EDCTP algatusest (Euroopa ja arengumaade kliiniliste uuringute partnerlus).

6.2.3. Edasise hindamise tingimused ja sagedus:

Vahehindamine viiakse läbi pärast kahe aasta pikkust sõltumatute ekspertide abiga tehtud tööd ja selle käigus hinnatakse järgmist: 1) programmi rakendamist seoses edaspidise teadusliku, juhtimisalase ja finantsintegratsiooniga; 2) programmi lisandväärtust ja tõhusust programmi eesmärkide saavutamisel. Programmi järelhindamine välisekspertide poolt viiakse läbi programmi lõpus.

7. PETTUSEVASTASED MEETMED

AAL ühisprogrammi kohase otsuse artiklis 6 on sätestatud, et AAL ühisprogrammi rakendamisel võtavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik vajalikud õiguslikud, reguleerivad, halduslikud või muud meetmed ühenduse finantshuvide kaitseks. Eelkõige annavad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits piisavad tagatised kõigi ühendusele võlgnetavate summade tagasinõudmiseks spetsiaalselt rakendusstruktuurilt.

AAL ühisprogrammi kohase otsuse artiklis 7 on sätestatud, et Komisjon ja kontrollikoda võivad oma ametnike või agentide kaudu läbi viia kõik kontrollimised ja inspekteerimised, mis on vajalikud ühenduse rahaliste vahendite nõuetekohase haldamise tagamiseks ning ühenduse kaitsmiseks mis tahes pettuse või eeskirjade rikkumise eest. Sel eesmärgil teevad osalevad liikmesriigid, Iisrael, Norra ja Šveits kõik asjakohased dokumendid õigeaegselt komisjonile ja kontrollikoja kättesaadavaks

Pettusevastased lisameetmed võetakse osana komisjoni ja spetsiaalse rakendusstruktuuri vahelisest üksikasjalikust kokkuleppest.

8. ANDMED VAHENDITE KOHTA

8.1. Ettepaneku eesmärgid nende finantskulu järgi

Kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

(Esitada eesmärkide, meetmete väljundite nimetused) ja	Väljundi liik	Keskmine kulu	Aasta 2007		Aasta 2008		Aasta 2009		Aasta 2010		Aasta 2011		Aasta 2012 ja hilisem		KOKKU	
			Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku	Väljundite arv	Kulud kokku
TEGEVUSEESMÄRK ²³ AAL ühisprogrammi loomine ja toimimine																
Meede 1																
- 1. väljund (*)	Ühisprogrammi loomine ja toimimine			0	1	1,75	1	1,75	1	1,75	1	1,75	2	3.5	6	10,5

- 2. väljund (**) Projektid 0,5 0 46,5 23,25 46,5 23,25 46,5 23,25 46,5 23,25 93 46,50 279 139,5

1. eesmärk kokku				0	47,5	25,00	47,5	25,00	47,5	25,00	47,5	25,00	95	50,00	286	150,0
KULUD KOKKU				0		25,00		25,00		25,00		25,00		50,00		150,0

(*) Ühendus ja partnerriigid katavad ühiselt ühisprogrammi juhtimiskulud (maksimaalselt 6%)

(**) Eeldades, et keskmine 2 miljoni euro suurune kogukulu projekti kohta, millest 50% kaetakse avaliku sektori vahenditega, jagatakse ühenduse ning partnerriikide vahel vastavalt iga-aastaste kohustuste suhtarvule (hinnanguliselt ~40–50%).

²³ Vastavalt punktis 5.3 kirjeldatule.

8.2. Halduskulud

8.2.1. Ametikohtade arv ja liigid

Ametikoha liik		Meetme haldamiseks vajalik olemasolev ja/või täiendav personal (täistööajale taandatud ametikohtade arv)					
		Aasta 2007	Aasta 2008	Aasta 2009	Aasta 2010	Aasta 2011	Aasta 2012
Ametnikud või ajutine personal ²⁴ (XX 01 01)							
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal ²⁵ .							
Art XX 01 04/05 kohaselt rahastatav muu personal ²⁶	A*/AD	0,50	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	B*, C*/AST	0,50	1	1	1	1	1
KOKKU		1,0	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

8.2.2. Meetmetest tulenevate ülesannete kirjeldus

Meetmetest tulenevad peamised ülesanded on järgmised:

- osalemine AAL ühingu peaassambleel komisjoni vaatlejana, neli kahepäevast koosolekut aastas (direktorite tasand)
- osalemine seminaridel ja levitamisüritustel kolm korda aastas (üksuse juhi tasand)
- toetuslepingutealased läbirääkimised ja nende ettevalmistamine koos spetsiaalse rakendusstruktuuriga (projekti haldava ametniku + B/C abi tasand)
- järelevalve teostamine rakendamise üle + abi vahe- ja järelhindamisel (projekti haldava ametniku tasand)
- ühisprogrammi rakendamise finants- ja õiguslane auditeerimine (projekti haldava ametniku tasand)

²⁴ Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

²⁵ Ametikoha kulud EI OLE kaetud võrdlussummast.

²⁶ Mille kulud sisalduvad võrdlussummas.

8.2.3. Ametikohtade jaotus (koosseisuline personal)

- ☐ Ametikohad, mis on asendatava või pikendatava programmi haldamiseks praegu ette nähtud
- ☐ Ametikohad, mis on poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames eelnevalt aastaks n ette nähtud
- ☐ Ametikohad, mida tuleb taotleda järgneva poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti menetlemise käigus
- X Ametikohad, mis tuleb olemasolevaid vahendeid kasutades asjaomases haldustalituses ümber paigutada (sisised ümberpaigutused)
- ☐ Ametikohad, mis on aastal n nõutavad, kuid ei ole kõnealuse aasta poliitilise strateegia / esialgse eelarveprojekti rakendamise raames ette nähtud

8.2.4. Võrdlussummas sisalduvad muud halduskulud (XX 01 04/05 – Halduskorralduskulud)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Eelarverida (number ja nimetus)	Aasta 2007	Aasta 2008	Aasta 2009	Aasta 2010	Aasta 2011	Aasta 2012 jj	KOKK U
1 Tehniline ja haldusabi (sh sellega seonduvad personalikulud)	0	0,32 0	0,320	0,320	0,320	0,640	1,920
Täitevasutused ²⁷							
Muu tehniline ja haldusabi							
- sisene							
- väline	0	0	0,025	0,025	0,025	0,075	0,150
Tehniline ja haldusabi kokku	0	0,320	0,345	0,345	0,345	0,715	2,070

²⁷

Viidata tuleb konkreetsele asjaomas(t)e täitevasutus(t)e finantsselgitusele.

8.2.5. Võrdlussummast välja jäävad personalikulud ja nendega seonduvad kulud (ei kohaldata)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Ametikoha liik	n aasta	aasta n+1	aasta n+2	aasta n+3	aasta n+4	aasta n+5 jj
Ametnikud ja ajutine personal (XX 01 01)						
Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal (abiteenistujad, riikide lähetatud eksperdid, lepinguline personal jne) (täpsustada eelarverida)						
(Võrdlussummast VÄLJA jäävad) personalikulud ja nendega seonduvad kulud kokku						

Arvestus – *Ametnikud ja ajutine personal*

Punktis 8.2.1 osutatud personali kasutatakse keskmise kuluga 117 000 eurot täistööajale taandatud ametikoha kohta.

Lähetused: kulud põhinevad 1250 euro suurusel keskmisel kulul lähetuse kohta ning jagunevad järgmiselt: kaks lähetust aastas kahe ametniku puhul, kes osalevad peaassamblee koosolekutel, kolm lähetuse kohta aastas ühe ametniku puhul, kes osaleb juhtkomitee koosolekutel ja kolme lähetust aastas ühe ametniku puhul, kes osaleb seminaridel ja ettepanekute tegijate üritustel. Auditeerimise eesmärgil on lisatud 12 lisälähetust aastas.

Välisabi: iga-aastastele läbivaatamistele ja vahe-/lõpphindamistele kulunud välisabi kulud põhinevad ühel iga-aastaselt läbivaatamisel/vahehindamisel aastas (kolme väliseksperdi puhul 485 eurot päevas kolme päeva kohta + reisikulud 1250 eurot eksperdi kohta) kuue aasta kohta + üks lõpphindamine 2013. aastal.

Arvestus – Art XX 01 02 kohaselt rahastatav personal

8.2.6. Võrdlussummast välja jäävad muud halduskulud (ei kohaldata)

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta 2007	Aasta 2008	Aasta 2009	Aasta 2010	Aasta 2011	2012 jj	KOKK U

XX 01 02 11 01 – Lähetused							
XX 01 02 11 02 – Koosolekud ja konverentsid							
XX 01 02 11 03 – Komiteed ²⁸							
XX 01 02 11 04 – Uuringud ja konsultatsioonid							
XX 01 02 11 05 - Infosüsteemid							
2 Muud halduskulud kokku (XX 01 02 11)							
3 Muud haldusliku iseloomuga kulud (täpsustage, lisades viite eelarvereale)							
Halduskulud kokku, v.a personalikulud ja nendega seonduvad kulud (jäävad võrdlussummast VÄLJA)							

Arvestus – Võrdlussummast <u>välja</u> jäävad muud halduskulud
--

²⁸ Täpsustage komisjoni liik ja rühm, millesse see kuulub.